

CHỈ SỐ PHÁT TRIỂN CON NGƯỜI (HDI)

HDI là Chỉ tiêu kinh tế - xã hội tổng hợp đo lường sự phát triển của con người trên 3 phương diện: Sức khỏe, giáo dục và thu nhập của quốc gia, vùng lãnh thổ hoặc địa bàn địa phương của quốc gia, vùng lãnh thổ trong kỳ quan sát

PHƯƠNG PHÁP TÍNH

HDI được cấu thành bởi 3 Chỉ số thành phần: (i) Chỉ số sức khỏe ($I_{\text{tuổi thọ}}$), tính thông qua chỉ tiêu tuổi thọ trung bình tính từ lúc sinh; (ii) Chỉ số giáo dục ($I_{\text{giáo dục}}$), tính thông qua 2 chỉ tiêu là số năm đi học bình quân và số năm đi học kỳ vọng; (iii) Chỉ số thu nhập ($I_{\text{thu nhập}}$), tính từ chỉ tiêu tổng thu nhập quốc gia (GNI) bình quân đầu người theo sức mua tương đương.

$$\text{HDI} = \sqrt[3]{I_{\text{tuổi thọ}} \times I_{\text{giáo dục}} \times I_{\text{thu nhập}}}$$

TIÊU CHUẨN PHÂN NHÓM

Nhóm 1: Rất cao $\text{HDI} \geq 0,800$

Nhóm 2: Cao $0,700 \leq \text{HDI} < 0,800$

Nhóm 3: Trung bình $0,550 \leq \text{HDI} < 0,700$

Nhóm 4: Thấp $\text{HDI} < 0,550$

Ý NGHĨA CỦA CHỈ TIÊU HDI

1 HDI là chỉ tiêu kinh tế - xã hội tổng hợp nên có khả năng phản ánh đầy đủ hơn động thái và thực trạng kinh tế - xã hội theo không gian và thời gian.

Trong quá trình phát triển kinh tế - xã hội, các quốc gia và vùng lãnh thổ ngày càng nhận rõ con người không chỉ là nguồn lực, mà hơn thế còn là mục tiêu của sự phát triển. Với ý nghĩa quan trọng đó, trong hoạch định cũng như đánh giá kết quả thực hiện các chủ trương, chính sách, chiến lược, kế hoạch phát triển đất nước, HDI được xác định là một trong những chỉ tiêu chủ yếu.

3 HDI không chỉ tính theo phạm vi quốc gia, vùng lãnh thổ; mà còn tính cho các địa phương hoặc nhóm dân cư, nhằm phản ánh trình độ phát triển con người của từng địa phương hoặc bộ phận dân cư trên địa bàn của một quốc gia, vùng lãnh thổ.

4 Mặc dù có nhiều ưu điểm, nhưng HDI vẫn chưa phản ánh được mọi khía cạnh kinh tế - xã hội, đặc biệt là mặt chất của sự phát triển. Chính vì vậy, sử dụng chỉ tiêu HDI thường đi cùng các chỉ tiêu kinh tế - xã hội khác.

NGUỒN THÔNG TIN

- Tổng điều tra dân số và nhà ở năm 2019
- Điều tra biến động dân số và kế hoạch hóa gia đình hàng năm
- Các nguồn thông tin thống kê khác

CHỈ SỐ PHÁT TRIỂN CON NGƯỜI

Việt Nam giai đoạn 2016-2020

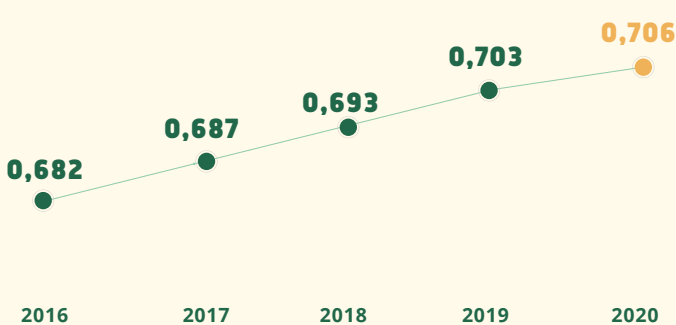
KẾT QUẢ

117 / 189

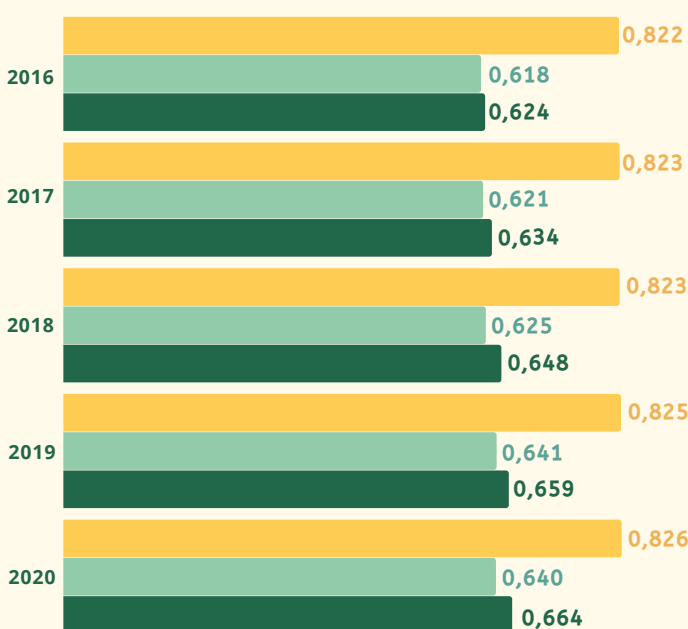
QUỐC GIA

Thứ hạng Việt Nam so với các quốc gia, vùng lãnh thổ trên thế giới

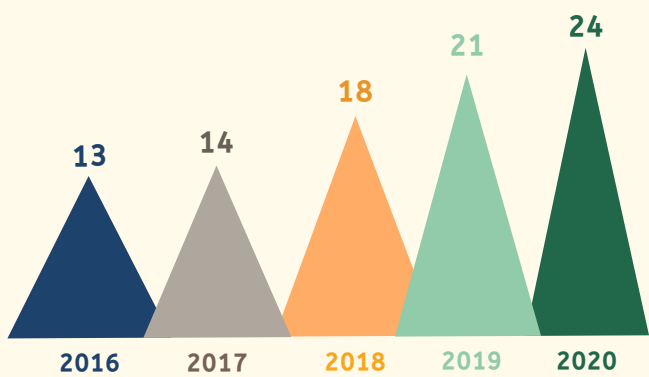

Việt Nam từ Nhóm các quốc gia, vùng lãnh thổ có HDI trung bình năm 2018 và những năm trước đó đã gia nhập Nhóm đạt mức cao trong năm 2019 và 2020

■ Chỉ số sức khỏe
 ■ Chỉ số giáo dục
 ■ Chỉ số thu nhập

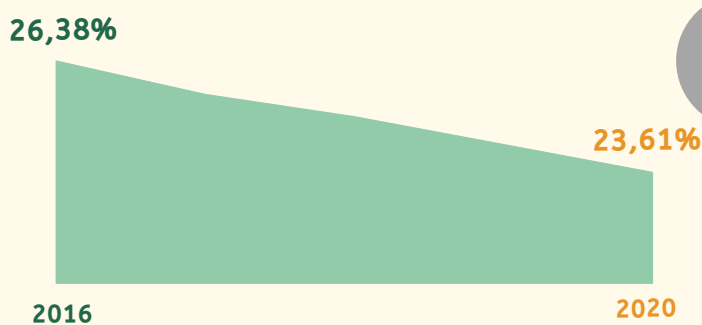

Với mức độ đóng góp khác nhau, tăng trưởng HDI giai đoạn 2016-2020 của cả nước và 63 địa phương có sự đóng góp của cả 3 Chỉ số thành phần do các Chỉ số này cũng đạt được mức tăng và tốc độ tăng

Số địa phương thuộc Nhóm HDI ở mức cao

Nhìn chung, HDI của các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương năm 2020 đều cao hơn năm 2016. Trong 5 năm 2016-2020, các địa phương đều thuộc Nhóm 3, là Nhóm có HDI ở mức trung bình và Nhóm 2, là Nhóm có HDI đạt mức cao

Chênh lệch HDI bình quân 10 địa phương cao nhất và 10 địa phương thấp nhất

Đáng chú ý là, trong những năm vừa qua, nhiều địa phương có HDI thấp nhưng tốc độ tăng đạt cao hơn địa phương có HDI cao nên khoảng cách chênh lệch HDI giữa các địa phương thu hẹp dần

TỒN TẠI

01

7 / 11

QUỐC GIA

Thứ hạng Việt Nam so với các quốc gia, vùng lãnh thổ trong khu vực Đông Nam Á

Năm 2020, HDI của cả nước đạt 0,706, chỉ tăng 0,024 so với năm 2016 với tốc độ tăng bình quân mỗi năm 0,9%. HDI của cả nước tuy đã chuyển từ Nhóm 3 lên Nhóm 2 nhưng mới ở mức thấp của Nhóm 2

02

0,12%

Chỉ số sức khỏe

0,88%

Chỉ số giáo dục

1,57%

Chỉ số thu nhập

Tốc độ tăng bình quân 1 năm

Sức đóng góp của các Chỉ số thành phần vào cấu thành HDI không lớn do tăng không đều

03

0,706

Toàn quốc

0,582

Lai Châu

0,591

Hà Giang

0,602

Điện Biên

0,624

Gia Lai

HDI và các Chỉ số thành phần của nhiều địa phương trên địa bàn vùng núi, vùng cao, vùng sâu, vùng xa còn thấp; đặc biệt là các địa phương miền núi phía Bắc và Tây Nguyên

04

LIÊN HỆ

Tổng cục Thống kê
Vụ Thống kê Dân số và Lao động

www.gso.gov.vn

dansolaodong@gso.gov.vn

Hanoi, Vietnam